

BEELDENE KUNST IN DE BAN VAN DE MEDIA

‘Mijn schetsboek, is mijn gsm’

Robert Devriendt, 'Die Geschichte eines Jägers', 2008.

Beeldende kunstenaars van vandaag leven permanent met foto's, televisiebeelden, computerschermen en reclameboodschappen. Gemediatiseerde beelden hebben een enorme invloed op hun werk. Een overzicht van recente kunst uit België in het Museum van Elsene brengt het fenomeen in kaart.

JAN VAN HOVE

De tentoonstelling in het Museum van Elsene heet *Fading*. Strikt genomen betekent dat 'vervaging', maar zo heeft Sven Vanderstichelen, de curator van de tentoonstelling, het niet bedoeld. Voor hem slaat *Fading* niet alleen op de vervaging van het beeld, maar op alle vormen van manipulatie die de realiteit in het werk van hedendaagse kunstenaars ondergaat.

Vanderstichelen vertrekt van enkele nuchtere vaststellingen. Om te beginnen de alomtegenwoordigheid van de fotografie. De veertig kunstenaars die in de tentoonstelling zijn opgenomen, gebruiken bijna allemaal foto's als basis voor hun schilderijen. Sommigen knippen foto's uit tijdschriften, anderen maken ze zelf of plukken ze van het internet.

Zij zijn niet de eersten die dat doen. Een kunstenaar als Andy Warhol was al met media bezig in de jaren zestig. Ook de Duitse meester Gerhard Richter maakte schitterende schilderijen op basis van krantenfoto's. Maar de omstandigheden zijn compleet veranderd. Nooit eerder leefde een maatschappij met het niet aflatende bombardement van beelden waar wij mee te

maken krijgen. Duizenden vluchtige beelden komen elke dag opnieuw op ons netvlies terecht via televisie en computer, films en spelconsoles, magazines op glanspapier en affiches op straat.

Tegen die overvloed en de banalisering die ermee gepaard gaat, stellen de kunstenaars zich te weer. Zij zetten het beeld stil en ontnemen het zijn vanzelfsprekendheid. Zij manipuleren het beeld zo vernuftig, dat de toeschouwer zich opnieuw vragen gaat stellen over de afgebeelde werkelijkheid. Vaak gebeurt dit door van het beeld iets af te nemen of door er vreemde elementen aan toe te voegen die een zekere afstand creëren. Zo verliezen mediabeelden hun fastfood-karakter.

'Ik heb veertig kunstenaars op hun atelier bezocht, en overal heb ik foto's en computerschermen gezien', zegt Sven Vanderstichelen. 'Zelfs kunstenaars zoals Jan Van Imschoot of Michaël Borremans, die soms terugrijpen naar het werk van grote meesters van eeuwen geleden, baseren zich daarbij op de reproducties van die werken in boeken en op websites.'

In de wondere wereld van de media zoeken alle kunstenaars het hunne. Stefan Ser-

Hugo Heyrman, 'Figure in the snow', 1975.